

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА

29013, Україна, м. Хмельницький, вул. Гагаріна, 3, тел. (0382) 76-50-05, 76-50-86, факс 76-43-54

Електронна пошта: rada@khm.gov.ua

від 12.07.2017 № 12-2999-02-07
на № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А.В.

01008, Київ,
вул. М. Грушевського, 5

Шановний Андрію Володимировичу!

На Ваш лист від 23.06.2017 року № 11/10-2396 щодо депутатського запиту Народного депутата України Лабазюка С.П., оголошеного на засідання Верховної Ради України 23 червня 2017 року, повідомляю наступне.

Перш за все дякую за Ваш лист про нагальну необхідність реформування практики поводження з твердими побутовими відходами в Україні та дотримання європейських стандартів, як це зазначено в Угоді про асоціацію з Європейським Союзом. Вам буде приємно дізнатись, що місто Хмельницький бере активну та провідну роль у поліпшенні стандартів поводження з ТПВ в Україні.

Хмельницький має справу з цілою низкою проблем, що стосуються муніципальних ТПВ та безпосередньо впливають на наших 267 тис. мешканців. Сміттєзвалищу міста більше 60 років і воно вже давно за межею своєї проектної місткості. Це пряма загроза навколишньому середовищу, а теперішній прогнозований термін його експлуатації не більше 5-6 років. Крім того, місто, як і Україна в цілому, прагне досягти вищих стандартів переробки відходів, відповідно до тих, що існують в інших частинах Європи. На даний час місту не доступні ділянки під нове сміттєзвалище.

Для вирішення цих проблем мною було створено міжвідомчу робочу групу, результатом роботи якої став план рекомендацій щодо зменшення надходження ТПВ міста на полігон до 90% методом стерилізації та механічної обробки (SMT) ТПВ. SMT завод передбачає подрібнення змішаних ТПВ міста, їх стерилізацію в автоклавах, механічне сортування вторсировини, а також виробництво біомаси та RDF пелет для подальшого їх використання у котельнях міських тепломереж.

Мета

Наша мета - у довгостроковій перспективі забезпечити жителів Хмельницького та підприємства міста найкращими послугами у сфері управління відходами. Для того щоб це зробити Проект «Розумне Довкілля Хмельницький» зменшить надходження ТПВ на полігон на 90% шляхом, що є екологічно відповідальним, економічно вигідним та відповідним до українського законодавства. Як результат - полігон працюватиме на 20-25 років більше.

Для досягнення цієї мети використовується низка стратегій та тактик.

Стратегії

- Зменшення надходження ТПВ міста на полігон до 90% починаючи з 2020 року. Таке зменшення дозволить продовжити строк експлуатації полігону на 25 років, до 2045.
- Отримати максимальну кількість енергії від ТПВ і внести свій вклад в потреби відновлювальної енергії в Україні
- Створити цілісну, комплексну систему управління відходами, що залучить громадян та вирішить проблеми
- Мінімізувати підвищення тарифів
- Якнайшвидше організувати видобування звалищного газу (LFG) та систему його утилізації через інвестиційну угоду. Використовувати зібраний звалищний газ для генерації електроенергії на продаж в мережу. Стабілізувати та накрити зони полігону, що не використовуються щоб максимізувати видобування звалищного газу, а також рухатися до сучасних стандартів, що описані в Директиві ЄС про полігони.
- Збудувати SMT завод, що:
 - Отримуватиме та перевірятиме входні змішані ТПВ та готуватиме їх до стерилізації.
 - Стерилізуватиме 100% змішаних ТПВ в автоклавах з температурою близько 150 °C та тиском від 3 до 5 бар.
 - Механічно сортуватиме вже стерилізовані відходи на вторсировину для продажу, а також біомасу для подальшого використання її у міських тепломережах.
- Запровадити сучасну систему обліку витрат та методи управління інформацією, що зроблять дані доступними для громадськості.
- Запровадити програму інформування громадськості, яка навчить людей поводитись з небезпечними відходами (ННВ), особливо з акумуляторними батареями, а також встановити спосіб відведення та переробки будівельних відходів (СВ).

Ієрархія відходів

Стратегія Хмельницького підтримує міжнародно визнану ієрархію варіантів поводження з відходами, яка визначає пріоритети відповідно:

- Попередження та мінімізація
- Повторне використання та підготовка до повторного використання
- Утилізація
- Інше відновлення
- Екологічно безпечне утилізація

Хмельницький також підтримує законодавство та регулювання, які наразі розробляються для України у документі «Змінюючи нашу поведінку: Стратегія поводження з побутовими відходами в Україні»

Додаткові плани

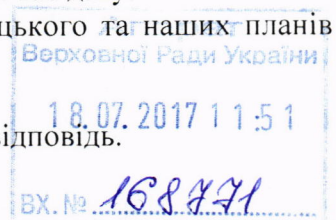
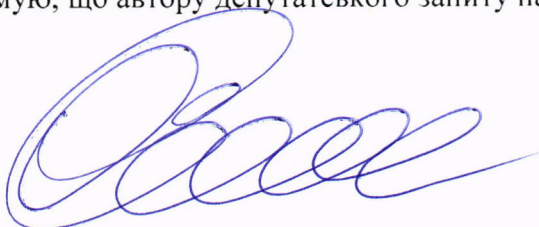
У додатку до цього листа Ви знайдете часті запитання та відповіді до Програми «Розумне Довкілля Хмельницький», а за наступним посиланням – повну копію концепт плану (англ.) <https://drive.google.com/open?id=0B9iopM4TKOMoUFBPTjZlUVBRaU0>

Звичайно, наш персонал буде радий надати Вам повну інформацію стосовно нашого проекту. Будь ласка, телефонуйте, щоб запланувати зустріч у зручну для вас дату.

Ще раз дякую за інтерес, проявлений Вами до міста Хмельницького та наших планів поводження з ТПВ.

Разом з цим інформую, що автору депутатського запиту надано відповідь.

З повагою
міський голова

О. Симчишин

Розумне Довкілля Хмельницький

ЧАПИ – Часті питання

Розумне Довкілля Хмельницький
Муніципальна програма поводження з ТПВ

Ми чуємо, що ТПВ є великою проблемою у багатьох містах України. Що відбувається у Хмельницькому?

Це правда. Проблема твердих побутових відходів – нагальна для всієї України, Хмельницький не є виключенням. Площа нашого полігону становить 10 га і він вже давно перевищив свою проектну спроможність і є санітарно небезпечним для довкілля. Пожежі та виділення небезпечного метану значно впливають на глобальне потепління. Щороку на полігон відвантажуються близько 90 тис. тон відходів і з такими темпами його вистачить ще на 4-6 років.

Які дії міська рада робить, щоб завадити цьому?

Місто прийняло стратегію поводження з ТПВ що складається з двох частин та має назву «*Розумне Довкілля Хмельницький*».

Перша частина плану полягає у видобуванні звалищного газу з полігону. Газ буде збиратись та спалюватись у генераторах, що, в свою чергу, вироблятимуть та постачатимуть електроенергію до мережі, як енергію вироблену з відновлювальних джерел. Цю роботу візьме на себе приватне підприємство, обране через прозору тендерну процедуру.

Натомість підприємство надаватиме місту 13% своїх доходів (близько 200 тис. грн./міс). Ці кошти зберігатимуться на спеціальному рахунку для їх подальшого використання у стабілізації, накриття та рекультивації частин полігону, що не використовуються.

Коли це трапиться?

Процес вже в реалізації. Переможця конкурсу було обрано в середині червня і міська рада очікує на підписання договору вже наприкінці вересня. Відразу після цього почнеться процес будівництва, а 13% доходів почнуть надходити на наш рахунок в першому кварталі 2018 року.

Що це дасть?

Відповідно до дослідження USAID 2016 року цей проект дозволить зменшити викиди парникових газів з полігону більш ніж на 100 тис. тон/рік. А накриття та рекультивація полігону дозволить зменшити ризики зсувів, поширення захворювань, доступ тварин та пожеж.

Ви сказали що «Розумне довкілля Хмельницький» має дві частини. Що собою являє друга?

Разом з планами видобування звалищного газу та рекультивацією полігону ми повинні звернути увагу на зменшенні кількості ТПВ, що надходить на наш полігон. Якщо нам вдасться зменшити її на 85% - полігон працюватиме на 20-25 років більше.

Чому просто не відкрити новий полігон?

Вартість відкриття нового полігону дуже висока, в місті немає наявної земельної ділянки, а згідно закону кожен новий полігон збудований в Україні повинен відповідати новим стандартам. В додачу ми хочемо відповідати європейським стандартам, що полягають у зменшенні утворення ТПВ, їх переробці, повторному використанні та конвертації в енергію. Захоронення відходів на полігоні є найменш бажаним варіантом.

Скільки відходів ми утворюємо?

У місті Хмельницькому щороку утворюється близько 90 тис. тон змішаних ТПВ. Це менше, ніж 1 кг на особу/день. Слід зазначити, що це – набагато менше, порівняно з іншими європейськими країнами. Основною часткою (близько 45%) є органічна фракція.

Отже, як ми зможемо відводити відходи від полігону? Куди вони йтимуть?

Міська влада, включаючи ХКП «Спецкомунтранс» (підприємство, що займається збором та вивезенням ТПВ) розглядають різні способи поводження з відходами. З огляду на усі чинники, напевно, найкращою технологією для нас є *стерилізація*. Суть її в тому, що змішані ТПВ завантажуються у великі автоклави, що нагріваються до 150 °C при тиску 3-5 бар. Процес схожий до готування їжі у домашній мультиварці.

Потім стерилізовані відходи сортуються механічним шляхом, а відсортована вторсировина йде на продаж. Деякі міста навіть використовують біомасу як паливо для котелень тепломереж. Особливо розповсюдженим цей процес є у Швеції, де дві третіх усього тепла, що використовується для обігріву, генерується спаленням біомаси.

Звучить як великий проект.

Саме так. Для того щоб переробляти Хмельницькі відходи необхідно 12 автоклавів та завод площею 6 тис. м². Усі відходи зберігаються всередині та йдуть на переробку майже відразу після отримання. Процес не має практично ніякого запаху.

Де саме планується будівництво заводу?

На сьогодні земельну ділянку ще не обрано. Ми розглядаємо декілька потенційних місць у межах міста.

Щось подібне вже робили в Україні?

Ні. В той час як у Польщі подібні заводи вже працюють роками – нічого подібного в Україні ще не робили. Місто Хмельницький демонструє велике лідерство з основних екологічних питань, таких як управління муніципальними відходами.

Чи потрібно буде громадянам та підприємствам сортувати сміття вдома?

Ні. Такий процес не потребує попереднього сортування відходів, що дозволить не витрачати додаткові кошти на окремі сортувальні баки, смітєвози та нові маршрути. Механічна сортувальна система використовує оптичні та механічні сортувальники, а після того, як сміття було попередньо «зварене» в автоклавах – досягається висока ступінь точності та ефективності сортування (від 95 відсотків або вище). Однак, громадянам та підприємствам міста необхідно буде відсортовувати небезпечні побутові відходи: батарейки, люмінесцентні лампи, ртутні градусники тощо. Міська влада, у свою чергу, організує спеціальні точки збору для небезпечних відходів різних типів. Ми також хочемо запобігти потраплянню в міські контейнери таких будівельних відходів як бетон, цегла, каміння, пісок та штукатурка.

Коли цей завод буде збудовано?

Міська влада сподівається отримати фінансування цього проекту до кінця 2017 року. Потім будуть оголошені тендерні процедури у прозорому конкурсному процесі закупівель. Такий процес займе близько 4-6 місяців. Як тільки буде обрано переможця – ще кілька місяців піде на розробку проекту заводу та його погодження. Після цього почнеться будівництво та введення його в експлуатацію. Якщо все піде за графіком, ми сподіваємось на відкриття в середині 2020 року.

Скільки це буде коштувати?

До завершення тендерних процесів важко сказати точно скільки це коштуватиме, але вартість схожих заводів у Польщі від 30 до 40 млн. дол. США. Завод також приносить дохід з продажу вторсировини, а кошти на його експлуатацію становлять близько 26 дол. США за тону/рік.

Для додаткової інформації:

Ксенія Косюк
Завідувач сектору управління
інформаційно-організаційної
роботи і контролю
Хмельницької міської ради
(0382) 76-43-49